

ДОНЧО ЦОНЧЕВ НАШ ЧОВЕК

chitanka.info

Самият аз не бих озаглавил така историята, която следва по-долу, тъй като тя се разчу още преди да съм седнал да я записвам, а очевидците винаги почваха своя разказ под заглавието „Изстрел за милиони!“ Но в знак на уважение към последниците, които имаха особено значение в моята служба и съдба на геолог, ето че оставам на това „наш човек“.

Ще направя и две възражения по заглавието на очевидците от страх, че по-нататък, когато почнете да ми се смеете и вие, така както се смяха тогава и те, вече няма особено да внимавате в друго и аз ще изпусна момента да ви внуша, каквото бих искал. И така, първо възражение по заглавието на очевидците: от изстрела спечелих наистина, но думата „милиони“ е твърде пресилена, та да може за тази печалба да се употреби. Второ възражение: от изстрела аз и загубих, при това не пари, а престиж и тъй като емоцията, достойнството, подигравката, приятелството все още нямат единици за измерване, би могло да се каже, че изстрелът ми е донесъл не печалба, а тъкмо загуба за милиони. Предполагам, по някакъв подобен повод се е родила, а след това и многократно доказвала турската поговорка: „Кяр, зер бир гидермиш“, тоест: „Печалба, загуба — ведно вървят“.

Обясних, каквото можах, сега вече сравнително съм спокоен — ето самата история.

Време, сухо, ясно и студено — пръхкав снежец между вилите в Драгалевци.

Час — знаете — на разсъмване.

Групата: самият министър, двама от тримата му заместници, четирима началници на отдели и моя милост — бедният геолог, — дължащ присъствието си в такъв състав единствено на дългогодишния упорит слух, че с пушката просто ме бива.

Вървим така във верига (слънцето вече изгря в гърбовете), нещо говорим, някой се смее — аз призовавам Диана и този път да простре длан над цевта ми, както тя знае и може. Особено *този* път, мисля си, зная защо толкова искам покрай нормалното, вечното, спортното, в случая има и друго. Амбицията, вид отмъщение, корист — наречете го каквото си искате, след като честно покажа самия му корен. Ето го.

Седем години работя в министерството и по щат все съм си геолог. Другите, с които почнахме заедно, много отдавна са „старши“. Да не говорим, че някои вече са и началници на отдели в по-ниските

категории предприятия, научни работници из институти — асистенти, аспиранти и тъй нататък. Това ме дразни. Не работя по-лошо от тези около мене. Особено неприятно изживявам назначаването на разни младоци, които трябва да обучавам и на бюрото, и по обектите из балкана, а пък заплатите ни са еднакви... Не мога да си обясня *защо* не ме повишат в „старши“. Освен всичко останало, като служба, авторитет и познания (дисциплина, каквато си щете), шефовете на отделите често ме вземат със себе си, та да им бия зайци, фазани, яребици и пъдпъдъци — кога както се случи. Веднъж им убих цяла кошута. Друг път за петнадесет души на втория ден вечерта се паднаха всичко две сърни и една пак беше паднала от моята пушка.

Но те не ме назначаваха „старши“.

Този ден — между вилите в Драгалевци — щях да покажа какво мога и на самия министър. Но ако и той вземе заека от ръцете ми, а, после въобще не ме забележи... Особено пък на последния излет, с който закрихме и сезона.

Вървим така. Един се отби някъде. Друг спря да запали цигара. По клонките на протегнатите в небето сливащи имаше затопен скреж и слънцето в гърбовете ни го подпали. Чуканите на мешелъка бяха още по-черни в снежеца, трънките мамеха очите ни. Сега, сега. Първият изстрел е важен. Внезапното трясване в тишината. Радостните и едновременно *бледи* усмивки на другите, когато го вдигна за ушите, да го покажа.

— Абе тука въобще има ли зайци? — каза министърът. — Ние сме тръгнали на хората между къщите бе.

— Хм — каза вторият му заместник. — Ще видим, другарю министър, ще видим.

— Нали затова сме тръгнали — изрече уверено този от началниците на отдели, който всъщност ни водеше тука и който няколко пъти ми беше разправял, че зайците скачали от трънките като бълхи.

Друг се обади да поддържа веригата права, аз добавих: „... и по-бавно, така“ — след това тишината отново увисна очаквателно. Пак само хрупането на стъпки по сухия сняг. Мъртвите, твърди, прегърбени туфи треви. Глазурата, искряща в клоните на сливаците, черните чукани на мешетата. Камък, подхвърлен към трънката пред краката, далечен вик, парещо в дробовете ти ледено вдишване.

Стори ми се, че наистина всички вървят бързо. Припомних си един от любимите ми принципи в занаята, който гласи: „Ловът е отзад“ — и лекичко почнах да изоставам.

Все помня — и сега също като тогава — как двама от групата минаха на по една крачка от него, отляво и отдясно, как той издържа всичко и си остана на топка в бодливата, гъстата трънка, после как чу и моите стъпки зад него, те му дойдоха повече от нервите, смелостта и умението да се притайва, та почна да се измъква напред като котка. Много по-нисък и дълъг от себе си, бърз и безшумен като петно светлина. Само на два метра от краката ми. Тогава му казах наум: „Хайде, господине, ставай. Ставай и хуквай, нашата игра е такава. Ей там, по поляната — колкото могат краката. А както и да гледаш на мене в момента, опитай се някак да оцениш, че не те стрелям от упор. Не на легло, като подлеца. Все пак...“

Той вече се беше измъкнал, усети се прав и свободен от твърдите клечки над него — с първия скок се намери на чистото.

Бях вдигнал пушката, заекът бягаше. Едър по чистото на поляната, срещу слънцето. Очертанието му изглеждаше златно — и сухият недебел сняг бухваше златен прах зад гърба му.

Стрелях.

Той продължи. Видях сачмите в снега — на сантиметри от него, отляво. Знаех, че всички от групата са се обърнали и гледат. Това е „ударът“ ми сега. И мигът на мечтите от снощи. Министърът, „старши“ геологът и тъй нататък. Представлението бе по-хубаво от кино: прекрасната снежна поляна, чистото слънце в небето, заекът бяха пред моята пушка, ония отзад зяпат безмълвни. Вече разбрали, че отново са минали отгоре му, без да го забележат. Че пак аз съм го изритал, както обикновено. О, как хубаво беше всичко това по поляната и зад гърба ми...

Стрелях повторно.

Заекът кривна наляво и продължи. Сега снопът сачми трясна в снега на сантиметри отдясно. Нямаше време да пълня отново, гледах подире му — струваше ми се невероятно. Той преваля и се изгуби от очите ми. Затичах се нататък — нима няма да го намеря долу в дерето?

Те вече се смееха зад гърба ми. С пълни гърла, все по-радостно и високо — бяха го забелязали как бяга по следващата поляна отсреща. Още по-бодър и златен, пак така снежните пухкави облачета край него.

Бягаше заекът, смееха се ония на поразия — освободени от нещо, което дълго ги е потискало. Счупих пушката, извадих гилзите и сложих два нови патрона. Обърнах се и се върнах. На всички въпроси и коментарии можех само да свивам рамене и да се усмихвам. Разговорих се като хората чак като седнахме на закуска. Министърът ядеше с добър апетит и от време на време се смееше отново. На два пъти каза за мене: „Ама той наистина бил голям симпатяга!“ А другите шефове казаха радостно: „Той е наш човек, геологът!“

После продължихме, после всички си убиха по заек — денят беше пълен с емоции. Но бодрата веселба от моя сутрешен изстрел си остана до края на този неделен ден.

В понеделник, към десет и половина сутринта, секретарката на министъра ме извика при него. Пихме кафе и си приказвахме. Тъкмо той употреби тогава този израз „Изстрел за милиони“, като ми каза между другото:

— Обаче вчера сутринта ти направи един изстрел за милиони!

Преди да ме освободи от кабинета си, той ми подаде едно листче. Казах му само „благодаря“, без да се развълнувам особено, тъй като все пак окото ми на ловец вече бе забелязало върху бюрото това листче.

И даже беше прочело — окото ми на ловец — още докато пиех кафето, че от днес нататък най-сетне моя милост се преназначава в длъжност „старши геолог“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.